

SPYTOVALI STE SA

Mileniál či milenián? – Otázka do jazykovej poradne: „Vo svojej dizertačnej práci sa venujem generácii Y, pričom ju označujem výrazom *mileniáni*, resp. *mileniáli*. Aký je správny tvar? Bežne sa stretávam aj v odborných článkoch s oboma tvarmi.“

Je zjavné, že pomenovania *mileniál*, *milenián* sa odvodzujú od slova *milénium*, ktoré má pôvod v latinskom slove *millennium* „tisícročie“. Ide o pomenovanie príslušníka generácie, ktorá sa narodila v rokoch 1985 – 1995, resp. 2000 (jej datovanie sa u rozličných autorov líši). Ako konštatuje pisateľka do jazykovej poradne Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, v jazykovej praxi sa vyskytujú oba tvary. V slovenskom národnom korpuse nachádzame takéto doklady na slovo *mileniál*: *Firmy sa prispôsobujú mileniálom flexibilným pracovným časom a prácou z domu.* (Sme, 2018) – *Pre mileniálov je používanie moderných technológií každodennou rutinou, ich komunikácia prebieha cez sociálne siete.* (PCR, 2018) – *Trendy v budovaní kancelárií diktujú firmám práve mileniáli.* (PCR, 2018) – *Porozumiete profilu dnešného mileniála, aké sú jeho priority a očakávania vo vzťahu k práci.* (hrcomm.sk, 2000) – *Mileniálom sa na konferencii prihovorili aj podnikatelia, umelci, zástupcovia médií a populárni youtuberi, ktorí patria k najväčším influencerom tejto generácie.* (inovujme.sk, 2021)

Podobu *milenián* dokladajú napr. tieto vety: *Typický milenián nemá hlboko zakorenenú úctu k autoritám a viac než príplatky ho zaujíma, či ho práca bude baviť.* (profit.sme.sk, 2016) – *Hovorí sa, že nová nastupujúca generácia mileniánov vyrástla s prstom na obrazovke.* (ipaslovakia.sk, 2018) – *Ak idete na mileniána direktívnym spôsobom, už ste vykročili na cestu neúspechu.* (alpk.sk, 2018) – *Na to, aby mileniáni podávali výkony, je podstatné, aby ich manažment vnímal so všetkými ich schopnosťami a talentmi.* (profit.sme.sk, 2017) – *Elektronické zvieratko bolo na prelome tisícročí obľúbenou hračkou tzv. mileniánov.* (webmagazin.teraz.sk, 2018)

Príspevok vznikol v rámci grantu VEGA č. 2/0132/24 Slovenský pravopis a jeho pravidlá v kontexte súčasnej jazykovedy a jazykovej praxe 2.

Slovo *milenián* vzniklo pravdepodobne na základe analógie s názvami stúpcov filozofických smerov, členov reholí, príslušníkov istej skupiny, spoločenstva a pod. so zakončením na *-(i)án*, ako *hegelián* „stúpenec hegelianizmu“ (podľa nemeckého filozofa G. W. F. Hegela), *konfucián* „stúpenec konfucianizmu“ (podľa čínskeho filozofa Konfucia), *kartezián* „stúpenec karteizianizmu“ (podľa francúzskeho filozofa R. Descarta), *augustinián* „člen augustiniánskej rehole“ (podľa zakladateľa sv. Augustína), *herodián* „príslušník židovskej strany podporujúcej Herodesa Antipasa“, *presbyterián* „člen evanjelickej presbyterskej cirkvi“, *tercián* „žiak tretej triedy osemročného gymnázia“, *viktorián* „súčasník obdobia panovania britskej kráľovnej Viktórie“, *vegetarián* „človek živiaci sa prevažne rastlinnou stravou“.

Slovo *mileniál* je prevzaté z angličtiny, a to zo slova *millennial*, pôvodne prídavného mena s významom „miléniový“, ktoré sa substantivizovalo a označuje príslušníka miléniovej generácie. Slovo *mileniál* sa pridáva k radu názvov osôb zakončených na *-ál*, kam patria pomenovania *oficiál* „1. nižší správny alebo súdny úradník, 2. zástupca alebo pomocník vyššieho krajinského úradníka, 3. súdny vikár“; *kuriál* „člen kúrie“; *provinciál* „predstavený kláštorov jednej provincie“; *asociál* „asociálny človek, príživník“.

Výrazy *mileniál*, *milenián*, ktorými sa označuje príslušník miléniovej generácie, sú pravidelne utvorené, jazykovo korektné a možno ich pokladať za varianty. Podoba *mileniál*, v množnom čísle *mileniáli*, má internacionálny charakter (porov. angl. *millenial*, nem. *der Millennial*, fr. *millénial*, rus. *миллениал*) a v Slovenskom národnom korpuse výrazne prevažuje. Na doplnenie uvádzame, že slovo *mileniál* sa v jazykovej praxi vyskytuje aj v prapísnej podobe s veľkým začiatočným písmenom, no ako pri ostatných pomenovaniach tohto typu ide o všeobecné podstatné meno, ktoré sa píše s malým začiatočným písmenom.

Silvia Duchková
Jazykovedný ústav Ľ. Štúra, v. v. i.